

V I E N Y B Ė

72 M. 36 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 12 D.

TEL. APllegate 7-7257

KAINA 15 C.

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Šis Vienybės numeris skiriamas Amsterdamo lietuviams. Amsterdamas. Ką tai reiškia?

Apie 30 mylių į vakarus nuo Albany - New Yorko valstybės sostinės -- kalnų vainiku pasipuošusiame Mohawk upės slėnyje tūno miestas, kuris 1804 m., olandų kilmės gyventojų daugumai nutarus, buvo pavadintas Amsterdamu.

Kada čia, šiame kilimų pramonės mieste, kur prieš 150 metų tebuvo 100 gyventojų, pradėjo kurtis mūsų tautiečiai, sunku pasakyti. Gana to, kad dar visai neseniai, vos prieš keletą metų, vietos lietuvių parapija šventė savo auksinį jubiliejų...

Iš 32,240 šio miesto gyventojų, lietuvių tautybei priklauso apie trys tūkstančiai.

Tai nedidelis skaičius, palyginti su kitomis lietuviškomis kolonijomis. Bet, kaip tuojau matysite, Amsterdame lietuviai daugeliu atveju yra verti Vienybės skaitytojų dėmesio.

Taip, Amsterdame lietuviai yra įdomūs daugeliu atveju.

Pirmausia, jie yra vieningesni ir pareigingesni už kitas mūsų kolonijas lietuviškų reikalų atžvilgiu.

Nė vienai mūsų "ideologinei" grupei nepavyko įsitvirtinti šioje kolonijoje. Bet toliau Vilniui Vaduoti Sąjunga čia surinkdavo dvigubai daugiau pinigų, negu Chicagoje...

Nėra lietuviškos kolonijos, kur komunistų agitatoriai nebūtų įkišę savo snapo, bet Amsterdame - jie ir dabar lenkiasi iš tolo...

Net Katalikų Federacijos veikėjai, būdavo, skundžiasi, kad jie čia negalį "sutverti" savo skyriaus. Bet dėl Balfo skyriaus įsteigimo čia nebuvo dviejų nuomonių...

Amsterdame lietuvių parapijos mokykloje net kitataučių vaikai išmoka lietuviškai. Tuo tarpu kitose mūsų parapijų mokyklose net mokytojai nemoka lietuvių kalbos...

Amsterdame lietuviai yra prasisiekę visose veikimo srityse: moksle, švietime, politikoje, verslė, pramonėje, profesijose, taip pat vietos administracijoje.

Daugelis šio miesto lietuvių veikėjų yra žinomi ir plačiai žinomi mūsų visuomenei. Keletas jų, kaip pavyzdžiui adv. A. Stokna, M. Kerbelis ir Irene

AMSTERDAMO LIETUVIUKAI PAS GUBERNATORIŲ HARRIMANĄ

VIRŠUJE: Amsterdame lietuvių Sv. Kazimiero parapijos mokyklos auklėtiniai ir mokytojai svečiuose pas New Yorko gubernatorių Averell Harriman Albany, N. Y.

Vatikanas išbraukė Lietuvos vardą iš gyvųjų tautų sąrašo

E. ŽULUTIS

"Lietuva yra katalikiškas kraštas", "lietuviai -- katalikų tauta", girdime nuo seno iš saujelės brolių, gerųjų katalikų, kurie linkę būtų visas Lietuvos nelaimės suversti tik ant, girdi, šiaudinių katalikų bei laisviau galvojančių, kurie tikybos reikaluose nenorėtų akiai kopijuoti mūsų 19 šimtmečio bobutes, ir tai, visu 100%. Pažiūrėkime, ar visada gyvenimas derinasi su jų "gerais norais", kitaip sa-

Rogers-Wood, net kitataučiuose, vaidina pirmaujantį vaidmenį.

Pagalčiau, kas iš Amerikos lietuvių nežino Amsterdame gyvenančio artisto Juozo Olšausko?

Aplamai, lietuviai čia turi gerą vardą. Kai šių žodžių autorius, reikalingas informacijų, užėjo į miesto tarybos rūmus, žinomas demokratų partijos veikėjas Arthur Carter, kuris tuo metu ėjo mero pareigas, pasakė:

"Lietuviai, kaip šio miesto piliečiai, yra visų vienodai gerbiami."

kant, koks yra skirtumas tarp teorijos ir realaus gyvenimo.

Kaip Vatikanas išbraukė Lietuvos vardą iš gyvųjų tautų sąrašo ir kokių milžiniškų pastangų reikia, kad atitaisyti tą nelemtą klaidą skaitykite Tėv. Žiburių No 26 (442) p. parodos: "...stebėjau rusų paviljono reklaminius plakatus... Kiekvienas jų net ir tariamas laimėjimas kvepia krauju ir prakeikimu... Nukratęs dulkes atsidūriau netoli esančiame Vatikano paviljone. Vos įėjus, krinta į akis rusų kalba ir rusiškomis raidėmis užrašas, kuris kviečia visus (taikoma iš Rusijos atvykusiems), norinčius pasikalbėti religiniais klausimais užėiti į tam tikrus kambarius. Ir šiame paviljone plakatai, paveiksiai, fotografijos, diagramos. Pirmiausiai aplankiau "tylosios bažnyčios" skyrių. Fotografijos kardinolų, vyskupų iš rusų okupuotų kraštų: ukrainiečių, lenkų, vengrų, jugoslavų, kiniečių bet... lietuvių nėra. Pasirodė nyku ir skaudu. Kodėl nepaminti mūsų kankiniai? Ar jie neužsi-

pelnė? Ar už tai, kad mūsų tauta maža. Bet latvis vyskupas Springovič yra! Antrasis nusivylimas - priešus prie didelio plakato, kur išpieštos rusų užimtų kraštų bažnyčios. Yra ir katalikų, yra ir pravoslavų, ir net kitų, atrodo, nekrikščioniškų tikybų. Yra ir Maskva, yra Kievas, yra Ryga ir daugelis kitų, bet... Lietuvos nėra. Kodėl? Ar Lietuva nekatalikiškas kraštas? Ar Lietuvos katalikai mažiau kenčia negu kitų okupuotų kraštų tikintieji?

Trečias nusivylimas priešus prie Dievo Motinos įvairiose tautosose stebuklingųjų pasirodymų. Čia paveikslų ir užrašų -- visa siena. Yra ir rusų, ir ukrainiečių, lenkų, prancūzų, portugalų ir daugelio kitų, bet... nei Aušros Vartų, nei Šiluvos nėra. Ir vėl klausimas -- kodėl?

Ir todėl klausimas, kas tvarkė šituos Vatikano paveikslus ir plakatus? Kur buvo ir kur yra mūsų lietuviški reprezentantai, kurie turėtų pakelti labai stiprų protesto balsą prieš tokį ujmą mūsų tautos ir jos reikalų. Kokia

čia varoma politika ir kieno naudai? Kam bausis ir nepriimtinas Lietuvos ir lietuvių vardas? Ir kuo mūsų tautos hierarchijai tos pačios Bažnyčios kankiniai yra prastesni, kad net jų vardas nepamintas? Kuo prastas arkivyskupas, kankinys Reinys, žuvęs bolševikų kalėjime? Ar tik dėlto, kad jis lietuvis? Kuo nusikalto vyskupas Paltarokas, miręs faktinai belaisviu pas bolševikus? Kuo jis prastesnis už lenkų, čekų, jugoslavų vyskupus? Šie trys faktai byloja labai aiškiai ir jie yra reikalingi mums, lietuviams katalikams, viešo paaiškinimo. Kiekvienas katalikas be pareigų turi ir teisių. Tokių teisių turi ir lietuvis katalikas. Ir man dabar neaišku -- kas pasirūpins šiais visais reikalais?"

Ir taip, deja, rašo ne mažesnė asmenybė, kaip ponas J. Matulionis, neseniai buvęs VLIKO pirmininkas ir stambus ty krikščionių demokratų šulys, visai neslėpdamas į vatą, kad popiežiaus tarnai davė tris antausius nukankintai lietuvių tautai tada, kai ji labiausiai reikalinga paramos ir užtari-

(Nukelta į 9 psl.)

CLEVELANDO LIETUVIAI

J. ANTANAITIS

FAUSTO OPERA LIETUVIAMS IR AMERIKIEČIAMS

Šiuo metu Clevelando lietuviai ir... amerikiečiai, galima sakyti, gyvena "Fausto" operos lietuvių kalba zenkle. Kaip jau trumpai buvo pranešta studentų Santaros Clevelando skyrius, sėkmingai pasireiškęs pernai "Šikšnosparnių" operete, šiemet rugsėjo 13 d. Masonic auditorium salėje (3615 Euclid Ave.) stato "Fausto" operą. Ją išpildys Chicagos vyrų choras kartu su operos moterų choru bei žymiais lietuvių solistais: A. Baranauskas, Alg. Brazius, J. Vaznelius, Aldona Stempuzienė, M. Skripkauskienė, S. Valiukienė ir V. Liorentas. Operai diriguos Al. Kučinas, režisorius K. Ozelis ir chormeisteris -- Alf. Gečas.

Ne kiekviena lietuvių kolonija, kad ir didelė, turi progos matyti opera lietuvių kalba. Susidomėjimas šia opera Clevelande ir už jo ribų yra didelis. Net iš kitų kolonijų, kaip Detroito, Chicagos, Akron ir kt. ruošiasi į operą atvykti ekskursijos ir pavieniai.

Opera sujungia ne tik lietuvius, bet ir amerikiečius. Rengėjams pasisekė plačių mastu pasigarsinti amerikiečių visuomenėje. Ir dar daugiau: žymius amerikiečius, kaip Ohio gubernatorių C. W. O'Neill, Clevelando miesto burmistrą A. J. Celebreze, pramonininkų atstovus R. M. Bess ir R. C. Henton pasisekė (traukti į operos garbės komitetą.

Operos rengimo garsas per televizijos ir radijo tinklą pasiekė plačią amerikiečių visuomenę. Aldona Stempuzienė garsindama operą, net du kartus pasirodė televizijos programoje. Pasigarsinta ir radijo transliacijose anglų kalba, o taip pat ir kitataučių programose. Aple rengiamą "Fausto" operą daug rašė Clevelando laikraščiai. Žodžiu, šios operos pastatymo proga, lietuvių vardas plačiai nuskambėjo.

Rengėjai išnaudojo įvairias progas pasireklamuoti, o kartu ir lietuvių vardą išgarsinti. Šios pastangos išjudins amerikiečius teigiamai lietuvių atžvilgiu gal nemažiau, negu kokios mūsų tautinės šventės, sakysim, Vasario 16 proga. Vien tik asmeniškų kvietimų paštu išsiuntinta 4,000 rinktinų amerikiečių. Nežiūrint, kiek jų atsilankys į operą, tačiau į jų rankas pateks gražiai paruošta reklama, su solistų atvaizdais, kuri bylos apie lietuvių tautos kultūrinį lygį.

"Fausto" opera Clevelande prisidės gražiam lietuvių vardo išgarsinimui. Tai užsimojimas, kuris suteiks ne tik malonią pramogą, bet ir savo tautos kultūrinį jėgų pademonstravimą.

Bet šios pastangos susiduria ir su finansine rizika. Operos pastatymo išlaidos sieks apie 6,000 dol. Ar bus surinkta ta

suma? Tai klausimas, į kurį tegalime atsakyti mes patys. Tad visi prisidėkime prie operos pasisekimo. Šį šeštadienį visi clevelandiečiai į "Fausto" operą, Masonic auditorium salėje.

Nijolė Bartuškaitė veikia studentų Santaros Clevelando skyriaus valdybos sekretorė.

TRUMPAI

* Cleveland News, vakarinis dienraštis, idėjo labai palankų straipsnį apie Čiurlonio Ansamblio vadovą Alfonsą Mikulskį ir jo muzikinę veiklą. Straipsnis papuoštas abiejų Mikulskių Onos ir Alfonso nuotrauka, su lietuviškomis kanklėmis.

* Latvių rašytojas Em. Skujenleks pradėjo rašyti 3-jų veiksmų scenos veikalą "Pageltę lapai", iš karto latvių ir lietuvių

kalbom. Numatoma jo premjera latvių kalboje New Yorke, o lietuvių k. -- Clevelande. Em. Skujenleks yra artimai susigvenęs su Clevelando lietuviams.

* Clevelando budžių tėvai įteikė vietą padėką dr. K. Pautienui už visokeriopą paramą šiai organizacijai. Be nuolatinio rūpinimosi šia jaunimo organizacija, dr. Pautienius budžiams nupirko laivą "Palanga" kuriuo plaukiodami budžiai maloniai praleidžia laisvalaikį.

* Vienybės redaktorius Juozas Tysliava lankėsi Clevelande, kur kalbėjosi su vietos darbuotojais spaudos ir kaip lietuviškais reikalais. Jo atsilankymas kolonijoje sukėlė susidomėjimą. Tik galima, kad reikalai New Yorke pareikalavo p. Tysliavą greičiau išvykti, negu buvo numatęs Clevelande pabuvoti.

* Amerikos LB Centro valdyba jau pilnai sudaryta -- vėl Clevelande. Tarybos suvažiavimas išrinko valdybos branduolį, iš pirmo pilaus Zifrys, Alg. Nasvyčio ir V. Kamanto. Šiems pristatius, Taryba naujojo Centro Valdybon patvirtino: P. Balciūną švietimui, K. Mariūną kultūriniam reikalams, Ed. Karnėną ir p. Puskorūtę.

* Inž. Pijus Zifrys, pernešęs sunkią operaciją ir savo brolio

Cicero lietuvių grupė, kuri surengė ir vadovavo Cicero jaunimo dienai, įvykusiai saležiečių ūkyje prie Crown Point, Ind. Viduryje sėdi komiteto pirm. dr. F. V. Kaunas, kairėje -- LB Cicero apylinkės buv. pirm. Z. Ašoklis.

Z. Degučio nuotrauka

mirtį, aktyviai tebesireiškia Clevelando lietuvių gyvenime ir už jo ribų. Priešingai išblaskiusio korespondento teigimui, kuris viename Chicagos laikraštyje P. Zifri nekrologu palaidojo...

* Clevelando lietuvių radijo programa, šiemet minėdama Tautos Šventę, rugsėjo 8 d. pradeda savo veiklos 10-sius metus. Tai netrumpas laikotarpis, nemažų užsimojimų, darbų bei pastangų įnašas lietuvių bei Amerikoje.

Norima lietuvių radijo programą perkelti iš pirmadienio į sekmadienį. Tikimasi, kad tai jau pavyks nuo spalio mėn. Pro-

gramai sėkmingai vadovauja J. Stempuzis.

Rudens pramogoms ir, apskritai, kultūrinei veiklai atgijus, nepamirškite vienos pareigos: atnaujinkite savo prenumeratą.

WHITE'S DRUG, INC.
Mes siunčiame įvairius vaistus jūsų giminei Lietuva
29 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.
PL 4-0110

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: POplar 5-4110

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI MEDŽIAGAS SIUNTIAMIAMS Į LIETUVĄ. GAUNA 10% NUOLAIDĄ.

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti, koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas

Mūsų krautuveje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti.

Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.

148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
(išlipti Sutphin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas POplar 9-9352

Pasinaudokite mūsų nuolaidomis, ruošdami paketus į Lietuvą.
IVAIRIAUSIOS MEDŽIAGOS DRABUŽIAMS
Didžiausias pasirinkimas
H. KOEN
111 DELANCEY ST., NEW YORK 2, N. Y.
(Tuoju už Williamsburgo tilto)

Visame New Yorke nerassite gražesnių ir patogesnių salyčių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių --

L. MOLIN, Reikalų Vedėjas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-1123

HELEN POVILANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9737

Lietuvių vadovaujama

Schuyler Savings & Loan Association

OF KEARNY, N. J.
įsteigta 1924 m.

24 Davis Avenue Kearny, N. J.
Telefonas WY 1-7260

Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30 v. v.

KAPITALAS \$1,700,000 MOKAMA 3%
Aprausta iki 10,000 dol.

PASAULYJE

* Mao Tse Tungas išleido atsišaukimą mobilizuoti 600,000,000 kinams kovai prieš "amerikiečių provokacijas sukelti karą Taiwan srityje".

* Tarptautiniame filmų festivalyje Venecijoje "au so liuto" premiją laimėjo japonų filmas "Rikša".

* Bonnos vyriausybė nerimauja dėl pabėgėlių iš rytų Vokietijos. Per šių metų pirmąjį pusmetį į vakarus atbėgo 140,000 vokiečių.

* Šio mėnesio pabaigoje Washingtono įvyks Siaurės ir Pietų Amerikos valstybių užsienio reikalų ministerių konferencija.

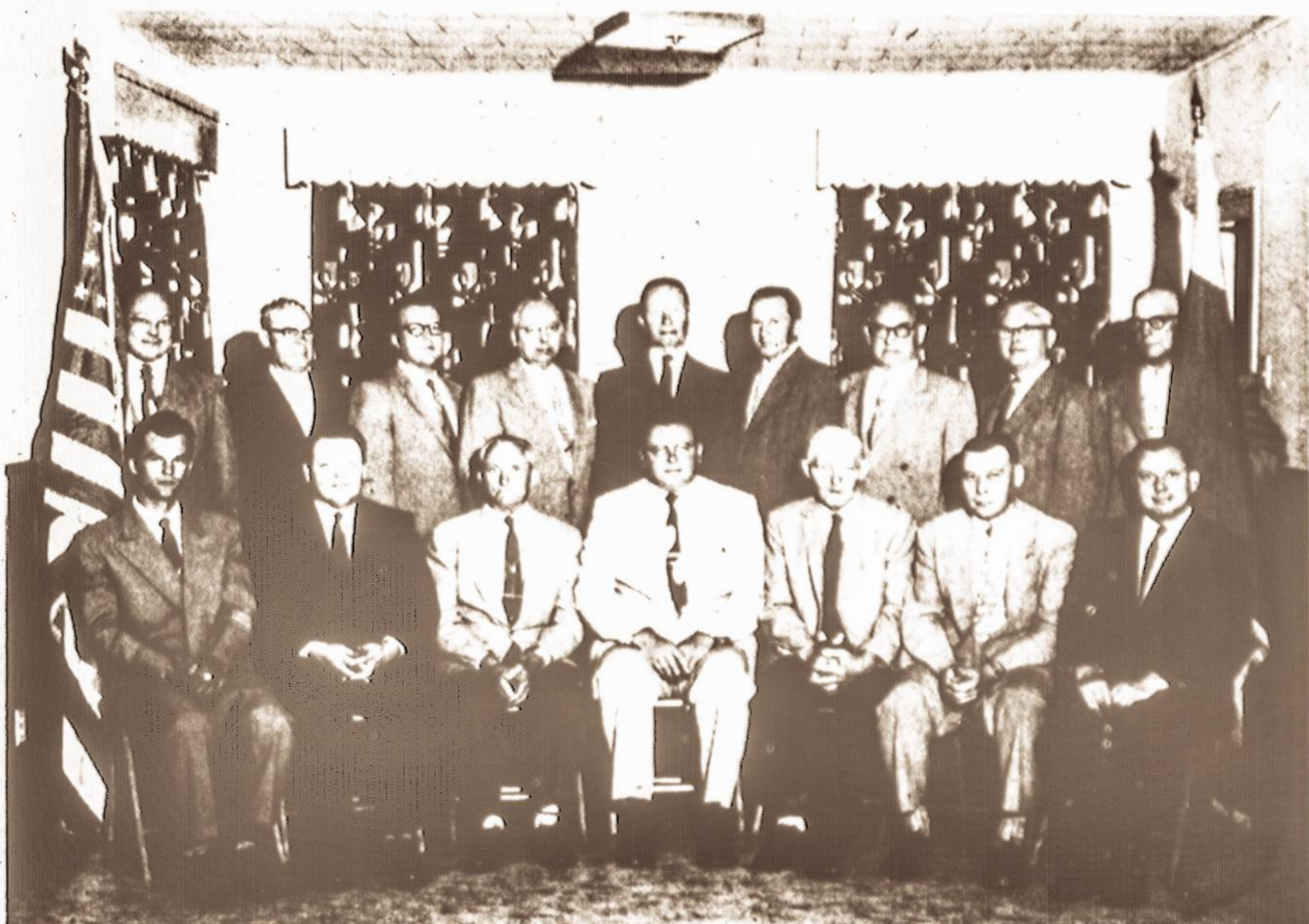
* Paryžiuje alžyriečiai teroristai praėjusią savaitę dienos metu gatvėje nušovė bevaikščiojančius 3 prancūzų puskarininkius.

* Australijos dykumoje su pasisekimu išbandyta anglų raketa "Black Knight", kuri galėsianti išmesti į erdvę anglų dirbtiną žemės palydovą.

* Naujasis Pietų Afrikos Unijos premjeras Verwoerd, buvęs nasis, pareiškė, kad prie pirmos progos Pietų Afrika atsiskirsianti nuo Anglijos ir pasiskelbs respublika.

* Į Maskvą išvyko 300 egiptiečių penkeriems metams studijų. Jų tarpe yra 50 universiteto profesorių ir 250 baigusių aukštąjį mokslą kultūrininkų ir valdininkų.

APACIOJE: Amsterdamo Lietuvių Klubu Moterų Pagelbinės Kuopos Valdyba. Sėdi iš kairės — V. Gerdvila, D. Krištaponis, R. Sinčius pirm., V. Mičiulis, Stovi — G. Petrukevičius, F. Sagaitis, F. Kazikaitis, A. Gavrilcikas.

Amsterdamo Lietuvių Klubu Valdyba ir direktoriai: iš kairės sėdi) L. Hartvigas, Wm. Mikolaitis, P. Plankis, B. Zilinskas, Wm. Reddingas, adv. A. Kisielis, M. Krištaponis. Stovi -- Wm. Gavrilcikas, V. Petrila, B. Kisielius, adv. A. Stokna, J. Gaska, J. Jurkūnas, Ch. Valikonis, J. Acas, I. Dirsė. Trūksta V. Dargužio.

LIETUVIŲ KLUBAS AMSTERDAME

"Tiksias klubo -- vesis, be-partyviskai ir užsiims dailės, mokslo ir atletikos" -- šiuos žodžius mes randame klubo protokolo knygos pirmajame puslapyje.

DEŠINĖJE: Amsterdamo lietuviai skautai su vadovu Jonu Jurkūnu (antras iš kairės).

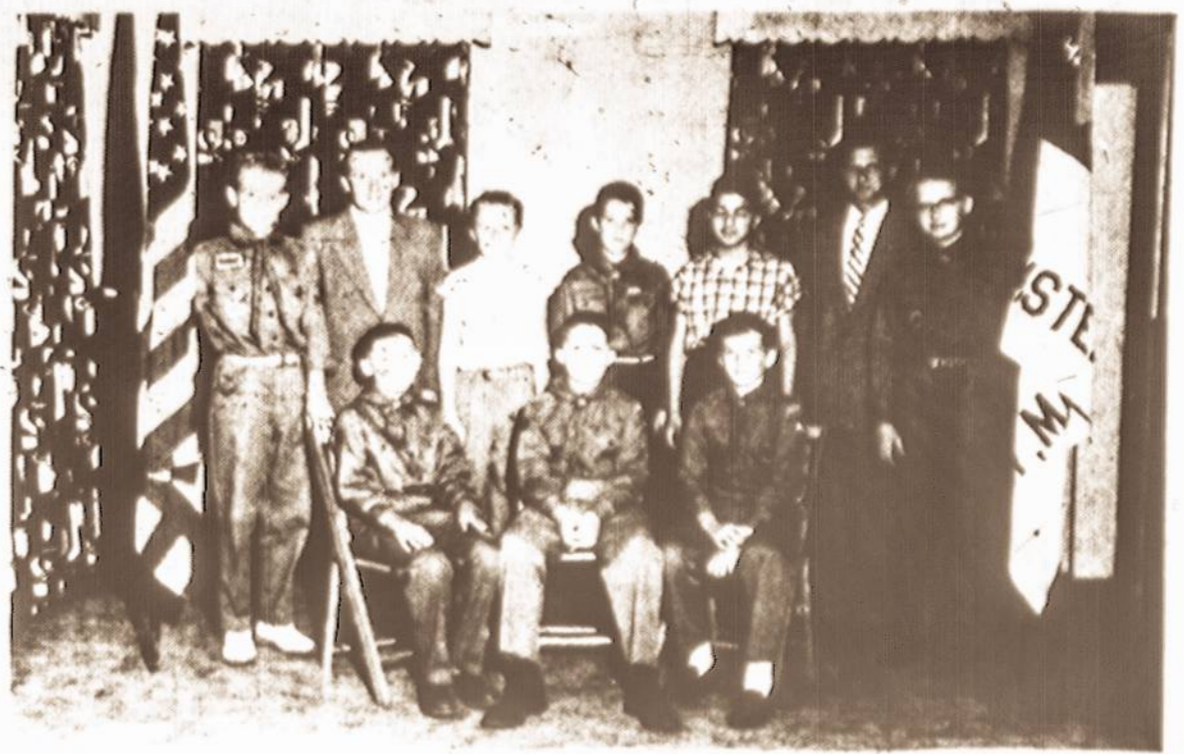
APACIOJE: Matthew M. Orante vyriškų drabužių krautuvė, 30 Market St. Amsterdame, yra tvarkoma ne tik artistiskame, bet ir šimtu nuošimčių lietuviškame ženkle. Nuotraukoje matyti kaip krautuvės vitrina atrodo vasario 16... Matthew M. Orante gimęs 1920 m. Hoosick Falls, N. Y. ir Lietuvos niekad nematęs, bet tokio patrioto, kaip jis, reta net ir ateivių tarpe. Be to, Orante yra talentingas dailininkas ir skulptorius.

Jau 20 metai, kai Amsterdame lietuviai didžiuojasi puikiu ir gausingu savo klubu, kuris randasi pačiame miesto centre, 17 Liberty St. Visi lietuviški parengimai, koncertai, vaidinimai, šokiai, na ir vestuvės bei sukaktuvės, visada randa vietos šiame klube. Galėtume

tarti, klubas yra visų Amsterdame Lietuvių centras.

1919 m. sausio 5 d. susirinkę 42 lietuviai įkūrė šį klubą, išrinkdami Vincą Aučiūną pirmuoju pirmininku. Pirmieji žingsniai buvo gana sunkūs. Nariai, sudėję pinigų, išnuomavo

(Nūkelta į 9 psl.)

PILIPONIS MARKET

JOSEPH PILIPONIS, Prop.

MEATS & GROCERIES

PHONE Vi 3-2190

271 EAST MAIN ST. Amsterdam, N. Y.

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI

3 1/4% metams

(3% reguliarus ir 1/4% extra)

SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS

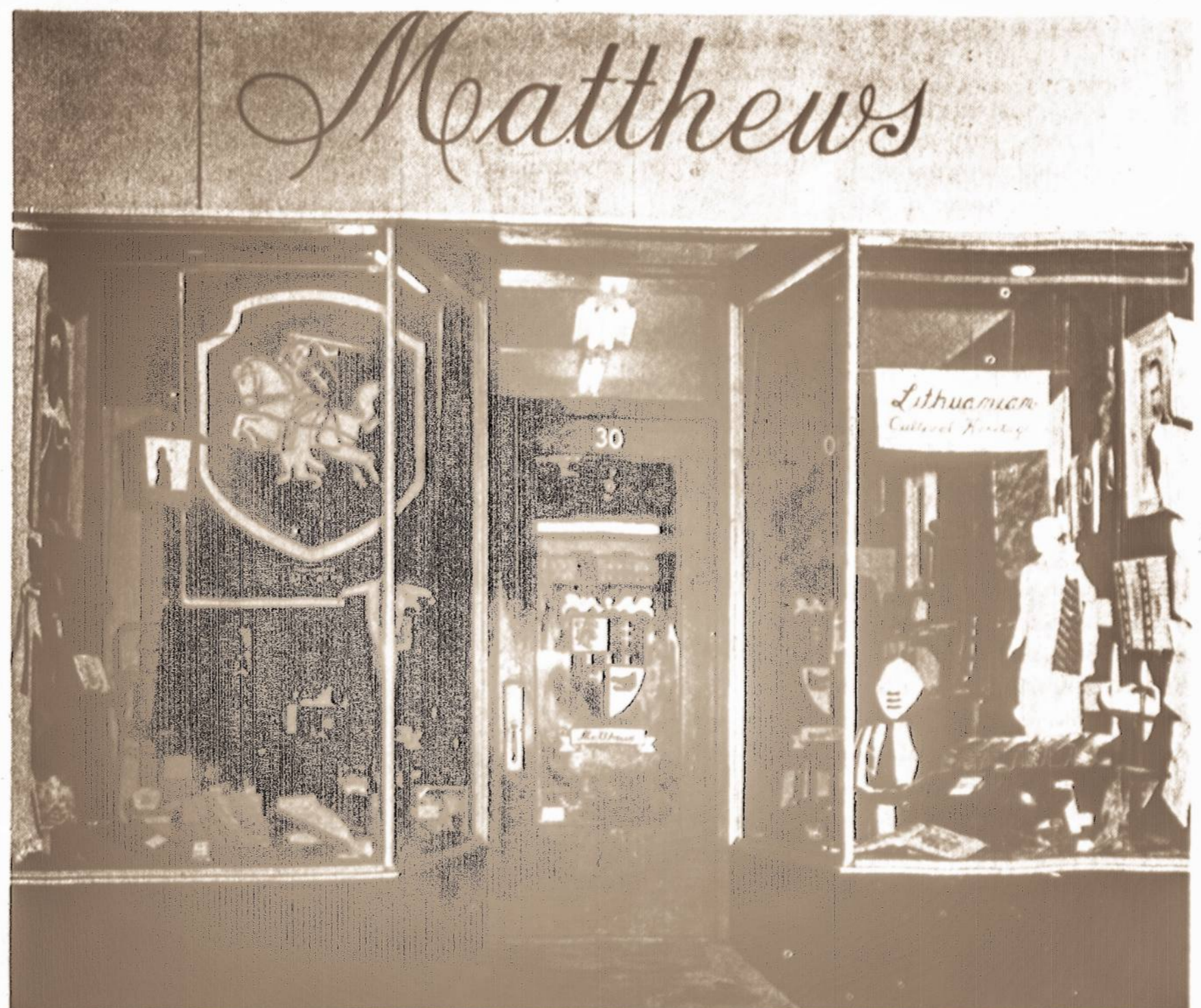
Taupyk Čia—Daugiau Uždirbsi—Nelauk!

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

Mūsų pastabos

Siuo Vienybės numeriu, bent iš dalies, norime pavaizduoti Amsterdamo lietuvių gyvenimą ir veikimą. Bet be mūsų Amsterdamo bendradarbių talkos šis darbas nebūtų buvęs įmanomas padaryti. Beveik visa medžiaga — nuotraukos ir straipsniai — yra jų pačių surinkta. Todėl, leisdami šį numerį, mes reiškiamo savo padėką mūsų talkininkams: J. Olšauskui, J. Hartvygiui ir J. Miškiniui. Už patarimus ir pagalbą šiame darbe taip pat dėkojame adv. A. Stoknai, M. Kerbeliui, J. Sinciui ir k. Be to, dėkojame biznieriams už jų skelbimus. Vienybė, kuri visada buvo gana plačiai skaitoma Amsterdame, tuo būdu reiškia savo pagarbą ir padėką visiems savo skaitytojams šiame mieste.

...
Draugo korespondentė Salomėja Narkėliūnaitė, rašydama apie PLB koncertą Carnegie Hall, tarp kita ko sako, kad "orkestras buvo sudarytas iš Symphony of the Air, visų instrumentų po vieną." Iš tikrųjų, tame orkestre tik vienu smūkiu buvo 18... O kur dar keturiolika kitų instrumentų, kuriais grojo 38 muzikantai ir kurių taip pat buvo po keletą?.. Mat, kas atsitinka, kai laikraštiniškė imasi rašyti apie tokius dalykus, apie kuriuos ji, atrodo, nieko nežino.

...
Įvykiai Toluose Rytuose (Formozos sasiauryje) akivaizdžiai rodo, kaip komunistams rūpi taika. Kinijos komunistų anototą dieną ir naktį bombarduoja Quemoy salą, žudo ne tik kareivius, bet ir civilius žmones — vaikus ir moteris — ir tuo pačiu laiku rengiasi "taikos konferencijai" Varšuvoje... Kinijos komunistai, atrodo, tuo būdu tikisi laimėti tas salas. Bet tai tik pradžia. Paskiau jie be abejo reikalaus Formozos. Nušlavusi Can Kai Seką, komunistinė Kinija eis toliau. Iš viso, ar komunistų valdoma 600 milijonų valstybė išsitiesa Azijoje, tai dar labai didelis klausimas.

**Nepamirškite
atnaujinti
prenumeratos**

KODĖL AŠ NEDIRIGAVAU?

"Kodėl šį koncertą diriguoti atsisakė toks muzikas kaip Vytautas Marijošius?" (Vienybė, rugp. 29 d.).

Didž. Gerb. Pone Redaktoriau, leiskite man padėkoti už "toks muzikas" ir paaiškinti kodėl aš nedirigavau.

Kvietimą diriguoti tą koncertą esu gavęs iš P. L. B. Seimo Organizacinio Komiteto, 1956.X.28. Tas atsakomingas pareigas prisiėmiau, nes Org. Komitetas savo laiške (1956. IX.23) man pranešė, kad 1958 m. per "Labor Day" New York'e norima surengti simfoninį koncertą ir "parodyti ne tik sau patiems, bet ypač svetimieš mūsų tautos kūrybinius pasiekimus", ir vėliau viešai deklaravo (Or. Kom. atsišaukimas, 1957.I.10), kad ruošiamasi "parodyti pasauliui mūsų tautos kūrybinį įnašą žmonių kultūrai."

Org. Komitetas turėjo tikrai sveikintą sumanymą, ir, kas svarbiausia, gerokai prieš seimą pradėjo parengiamuosius darbus, duodamas užtenkamai laiko sueiti į kontaktą su kompozitoriais, nustatyti programą, dalyvius, ir paruošti medžiagą. Per trumpą laiką jau žinojau koks kompozitorius ir ką naujo turi sukūręs, bei ką siūlo koncerto programon.

Programą renkant mano tikslas buvo laikytis kuo arčiausiai viršminėto standarto, kurį Org. Komitetas buvo užsibrėžęs; tad rinkau veikalus platesnės apimties, savo architektonine struktūra daugiau atitinkančius mūsų pakesnį kūrybinį laikotarpį, kuris yra gerokai turtingesnis muzikiniu atžvilgiu nei veikalai ankstyvesnio laikotarpio. Ypatingai man rūpėjo išskirti dienos švieson veikalus, kurie, nors to verti, dar niekur nėra buvę išpildyti ir kurie atskirų kolonijų jėgomis sunkiai tepastatomai. Jų išpildymas tebūtų galimas sutelkus geriausias išpildytojų jėgas ir gavus plačios visuomenės finansinę paramą.

Kad neaplenkus kitos mūsų labai apieistos šakos — kamerinės muzikos, siūliau

VYTAUTAS MARIJOŠIUS

duoti tos rusies koncertą (tas, pasveikinti reikia, įvyko), gi išskilmingų mišių metu — giedoti lietuvių sukurtas mišias su tradicinėmis giesmėmis, k. a. "Pulkim ant kelių," "Marija Marija", ir kitom. Gaila, kad tom giesmėm taip katastrofiškai nepasisėkė (giedotos mišios buvo iš šv. Patriko repertuaro).

Grįžtant prie koncerto programos sudarymo: per laiškus ir asmeninį kontaktą su kompozitoriais, programa greit pradėjo įgauti ryškesnį charakterį. Štai kas buvo planuota ir ką galėjome turėti: Mūsų jaunas kompozitorius Darius Lapinskas (neseniai baigęs konservatoriją ir dabar studijuojas Europoje), Jeronimui Kačinskui tapininkaujant, buvo apsiėmęs specialiai seimo koncertui parašyti veikalą styginiam orkestrui. Iš J. Kačinsko kūrinių atrinkau "Velykų Apmąstymus" monumentalų simfoninį kūrinių, savo struktūra primenantį H. Berlioz'o "Symphonie Fantastique". Peržiūrėjau Juliaus Gaidelio "Scherzo" ir džiaugiausi to veikalų pikantiškumu. Buvau numatęs Vlodo Jakubėno "Miško šventė", kurią žinomas dirigentas Nikolai Malko jau grojo Chicagoj. Prikalbėjau kompozitorių ir poetą, specialiai seimo koncertui parašyti lietuviško turinio kantatą. Joje, be simfoninio orkestro, būtų ir vokalinės partijos, kuriose galėtų pilnai pasireikšti mūsų vokalinės pajėgos.

Tai gi, nė kiek netempiant muzikinio programos standarto žemyn, buvo ruošiasi atsižvelgti ir į klausytojų skonio įvairumą, patiekiant ne vien instrumentalinę muziką.

Deja, beveik pusmetis intensyvaus darbo nuėjo niekais. 1957 m. balandžio mėn. 1 d. man buvo persiūstas p. Barzduko kovo 27 dieną rašytas laiškas. Jame JAV L. B. Centro Valdybos pirmininkas praneša Org. Komitetui, kad Centro Valdybos visi nariai

svarstė koncerto reikalus ir nutarė... Vietoj mano jau konkrečiai ruošiamos programos, Centro Valdyba staiga deklaravo Misterijos projektą! Toji Misterija turėjusi įtraukti lietuvių poetą, rašytoją, kompozitorių, choreografą, aktorius, dainininkus, chorą, tautinius šokius, ir tt. Dar net nesugalvojus kas ir kada tą Misteriją rašys, jau atsirado statytojas. Statytojas muz. Alfonsas Mikulskis pažadėjo per mėnesį laiko Org. Komitetui pateikti pastatymo sąmatą, "neprašokstančią \$8000 ribos." Kas link ankstyvesnės programos, CV vardu p. Barzdukas "siųsdamas šią Centro Valdybos nuomonę, visų jos narių sutartą," pažymi, kad Misterijos idėja ypatingai priimtina, nes "visuotinai vertingų simfoninės muzikos kūrinių, galinčių dominuoti platesnius kitataučių sluoksnius, apskritai nedaugiausia teturime."

Neužilgo po to CV rašto, Org. Komitetas pakvietė mane posėdin. Deja, jame negalėjau dalyvauti dėl pareigų kolegijoje.

Iš Org. Komiteto pusės kas liebė mano tolimesnį darbą užviešpatavo žventa tylą. Jos niekas nesudrumstė beveik metams — net pranešti, kad koncerto programą tvarkau nebe aš.

Taip dalykams susiklosčius, man beliko tik gražinti kompozitoriams jau turimas partitūras.

Praslinkus trylikai mėnesių, visai netikėtai vieną saulėtą sekmadienio popietį mano namuos suskambėjo telefonas. Skambino iš Clevelando — p. Alf. Mikulskis. Jis speliavo į mano patrijotinius jausmus ir kaip buvusį Lietuvos operos vadovą prašė diriguoti seimo koncertą. Kuriais sumetimais jis į mane taip vėlai kreipėsi, beveik koncerto išvakarėse, man ir šiandien neaišku.

Įkandin po šio pasikalbėjimo su p. Alf. Mikulskiu sekė paskutinis Org. Komiteto laiškas (1958.VI.14). Laiškas nuoširdus, bet ne be kartumo. Jame nusiskundžiama, kad JAV L. B. vadovybė "kažku-

KAIRĖJE: Amsterdamo pašto įstaigos tarnautojai lietuviai. Iš kairės: R. Karūtis, E. Janušas, J. Valikonis, A. Karbočius, J. Svegzda, A. Malkevičius. Trūksta L. Lipkino ir kitų trijų.

rių jėgų bei nusistatymų veikiamą, visą laiką Organizacinį Komitetą spaudė, kad jis simfoninės muzikos koncertą pakeistų dainos-muzikos koncertu," nes iš CV buvo "apeliuojama kad simf. muzikos (sic) nebūs prieinamas platesnei publikai ir neatitiks mūsų (sic) tautos dvasią ir pn." Tačiau, pasikeitus koncerto pobūdžiui ir turiniui vis dar "nebuvo aiškus koncerto dirigentas ar dirigantai," todėl Organizacinis Komitetas ilgokai mane primiršęs atsiminė ir nutarė "maloniai prašyti Tamstą mūsų (sic) tautinės kultūros ir reprezentacijos labui sutikti prisilimti dirigavimą."

Kaip matote iš visos įvykių eigos, man teko reta garbė — pakviestas diriguoti buvau net du sykius: 1956.X.28 ir 1958.VI.14.

Deja, nežinint mano pagarbos Org. Komitetui, įvertinimo Jų darbo, viso Seimo, ir naujoje programoje mano nuoširdžios pagarbos ten minimiems kompozitoriams, aš vistiek diriguoti atsisakiau ypač dėl sekančių keturių priežasčių:

1) buvo atsisakyta išimtinios progos "parodyti ne tik sau patiems, bet ypač svetimieš mūsų tautos kūrybinius pasiekimus." (Citata iš Org. Komiteto laiško 1956.IX.23).

2) naujoji programa sudaryta neprisilaikant jokių programos sudarymo stilistinių tradicijų.

3) išskyrus Vl. Jakubėno "Mano pasaulis", naujos programos visi kiti kūriniai jau nekartą yra buvę anksčiau išpildyti, o kaskurie net per dažnai girdimi mūsų koncertuose.

4) nudainuoto repertuaro demonstravimas jokiū būdu nepateisina tų milijoniškų lėšų tam tikslui išleisti.

Baigiant, noriu pacituoti ištrauką iš vieno kompozitoriaus laiško (jo veikalas buvo grojamas seimo koncerto programoj), kurį gavau dar prieš koncertą: "Iš viso rengimasis šiam koncertui yra dar vienas monumentalinis įrodymas, kad lietuviai moka ilgai kalbėti. Kadangi ilgos kalbos mažai laiko palieka darbu, tai tada tenka daug ką improvizuoti. Improvizavimas paskutinę minutę sunkiai prilįgsta ilgam ir kruopščiam pasirengimui."

Tikluosi šiuo būsiu atsakęs Jums, p. Redaktoriau, ir visiems kuriems rūpėjo kodėl aš nedirigavau.

Vytautas Marijošius

1958, rugsėjo 6 d.
New Britain, Conn.

* Spalio 18 d. Lietuvių Atletų Klubas savo patalpose, Brooklyne, ruošia alaus pobūvį.

AMSTERDAMO LIETUVIAI

Vieningu sutarimu daug pasiekama

Kiekvienas didesnis ar mažesnis darbas, kurį žmogus rengiasi dirbti, reikalingas aiškaus plano, atitinkamų pajėgų ir ištvėrmės; tai vainikuoja bet koki pradėtąjį darbą, ar svarbesnį visuomeninį bei kultūrinį veikimą.

Yra darbų, kuriuos gali nudirbti vienas, du asmenys, tačiau yra ir tokių, kuriems reikalinga šimtų ir net tūkstančių rankų, gražaus sutarimo, vienybės bei karštų veiklai širdžių reikalingas visuomeninis organizuotas darbas ir šiaip bet kokie didesni užsimojimai ir jų įgyvendinimas.

Jei žvilgtelėsime į Amerikos lietuvių organizuoto gyvenimo praeitį, pamatysime visokių vaizdų. Kai kuriose kolonijose kartais būdavo nevisai ryškus veiklos planas, trūkdavo tos reikalingiausios veiklai vienybės, kai kur kartais ir nevisos jėgos būdavo sutelkiamos visuomeniniam, kultūriniam ar organizaciniam darbui. Tačiau beveik visur buvo kupina gerų norų, pasišventimo ir ištvėrmės, kurių dėka daug lietuviškose kolonijose nudirbta ir susilaukta gražių išdavų, kuriomis gali pasidžiaugti ne tik to laikotarpio gyvieji veikėjai, organizuoto gyvenimo vairuotojai, bet ir kiekvienas šių laisvųjų kultūrinės veiklos dalyvis.

Todėl čia kaip tik ir noriu trumpai pažvelgti į Amsterdamo lietuvių visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo buitį. Amsterdamas nebuvo pažangus ir prieš 60 metų, vienok graži miesto aplinka ir nedidelės vei-

Jonas Miškinis, nuolatinis Vienybės bendradarbis, daug talkinęs šiam Amsterdamo lietuviams skiriamam Vienybės numeriui sudaryti.

kiančios dirbtuvės čionai sutelkė daug Lietuvos žaliojo jaunimo, kurį lenkai su išskėstomis rankomis mielai sutikdavo ir traukdavo į savo pusę. Tačiau

tas verbavimas neilgai truko. Amsterdamiški susilaukė ryžtingo, neišsėmiamos energijos ir aktyvaus veikėjo kun. J. Židanavičiaus. Jis, radęs gausią lietuvių koloniją, tuojau ėmė rūpintis lietuviybės išlaikymo reikalu. Pirmas jo darbas buvo steigti lietuvišką parapiją ir tuojau pradėti statyti bažnyčią. Jis savo autoritetu, patrauklumu ir dideliu sumanumu greit paveikė kuone visus Amsterdamo ir apylinkėje gyvenančius lietuvius. Visi kun. Židanavičiaus sumanymui mielai pritarė aukomis ir fiziniu darbu vieninčiai ėmė. Po dviejų metų amsterdamiški lietuviai pasistatė puošnią bažnyčią ir tas bažnyčios pusrusų įrengė mokyklą su nedidele salę kultūrinei veiklai. Mokykloje vaikai buvo mokina-

(Nukelta į 8 psl.)

DEŠINĖJE: Amsterdamo lietuvių šv. Kazimiero vardo bažnyčioje.

APAČIOJE: Amsterdamo parapijos choro vaidintojų grupė. "Svetimos pūksnos" komedija. Iš kairės: V. Rimkus, G. Gobytė, D. Nikštėnas, L. Hartvigas, J. Olšauskas, R. Gerutytė, J. Hartvigas, R. Hartvigenė.

Lietuviškos radijo programos vedėjai Amsterdame -- J. Olšauskas (sėdi) ir L. Hartvigas.

LIETUVIŠKA RADIOJO PROGRAMA AMSTERDAME

Prieš 10 metų, pirmą kartą per Amsterdamo radijo stotį WCSS, pasigirdo švelnaus valso garsai, prašydami visų lietuvių vardu, -- "Dainuok man dainą o mylimasis. . ." Ir štai, jau nuo 1948 metų kiekvieną sekmadienį, o vienu metu net ir kasdien lietuviškas žodis bei daina pasiekia visus Amsterdamo apylinkės klausytojus.

Nėra įmanoma viską nupasakoti, ką per šias programas esame girdėję, tačiau trumpai paminėkime tik svarbesnias programų dalis. Girdėjome

įvairiausių minėjimų, -- Birželio Trėmimų, Vasario 16, Zuvusių Veteranų pagerbimus ir kt. svečių kalbėtojų, dainininkų ir vietines bei pasaulines žinias. Lietuviškai nesuprantantieji buvo anglų kalba supažindinami su mūsų tautos istorija, kalba bei papročiais, tačiau pirmasis šios programos tikslas visada buvo ir bus -- patarnauti visuomenei ir savo tarpe išlaikyti nesudarytą lietuvių kalbą.

(Tęsinys 9 psl.)

A. PAKENAS & SONS

DRY CLEANING

PRESSING

DYEING

SUITS MADE TO MEASURE
CLEANING AND PRESSING

138 E. MAIN STREET
PHONE VI 2-3051

110 BROOKSIDE AVENUE
PHONE VI 3-2270

AMSTERDAM, N. Y.

COMMUNITY PHARMACY

JAMES M. GARGIULO & STANLEY R. STANKES, Props.
12 East Main Street
PHONE VI 2-8790
AMSTERDAM, NEW YORK

BOUGHT OF SCHELL'S RED CROSS PHARMACY

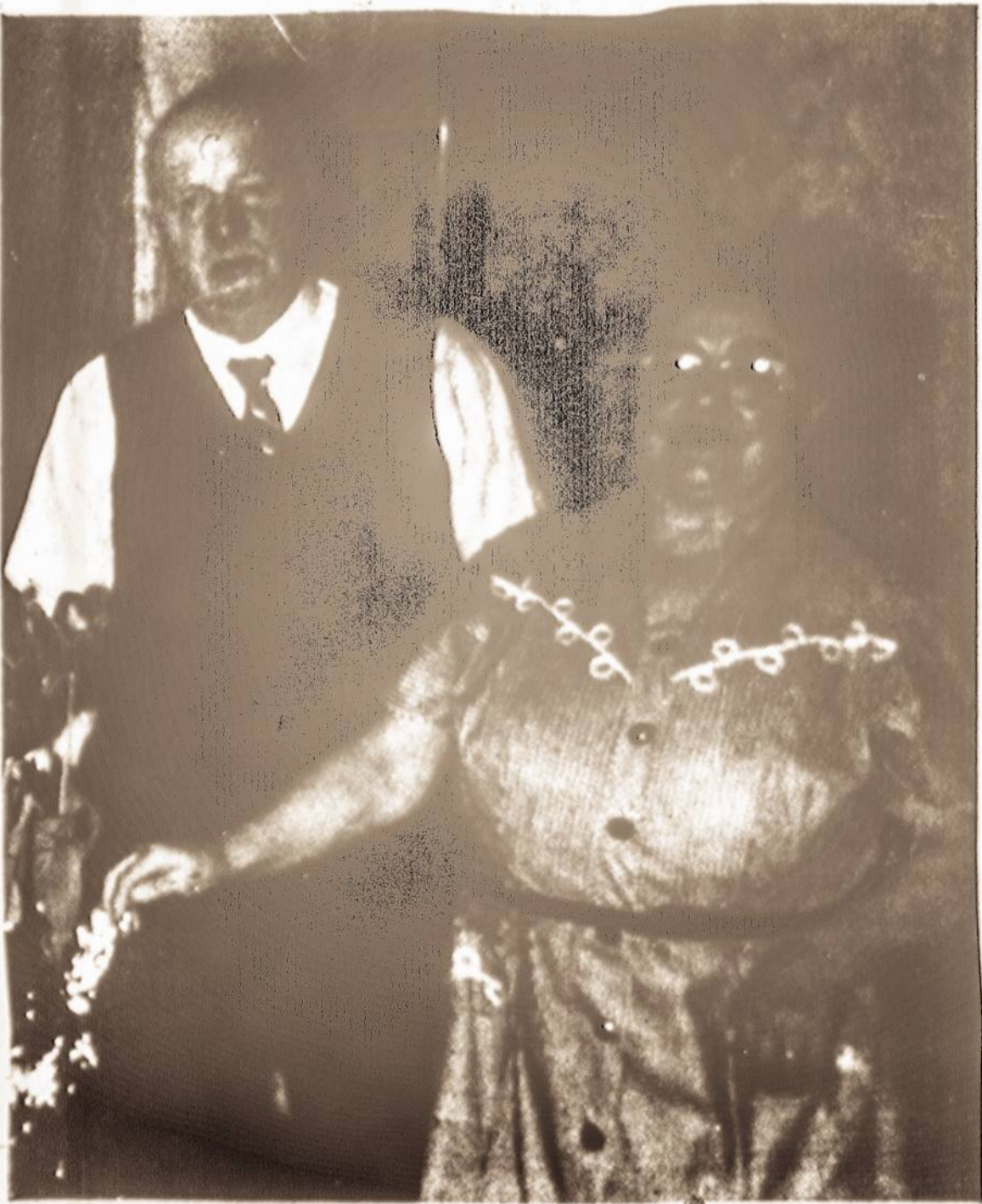
F. G. SCHELL - C. W. RAKSTIS
PHONE VI. 2-5460

COR. EAST MAIN AND SCHUYLER STS.
AMSTERDAM, N. Y.

VIRŠUJE: "Sugrižo" -- scena iš 4 veiksmo. Vaidino Amsterdamo parapijos choras

DEŠINĖJE: Paminklas abiejose pasauliniuose karuose žuvusiems Amsterdamo lietuviams -- Sv. Kazimiero kapuose -- Amsterdam, N. Y.

KAIRĖJE: Juozas ir Uršulė Liberiai, ilgamečiai Vienybės skaitytojai Amsterdame, neseniai atšventę savo vedybų 40 m. sukaktį.

Juozas A. Sinčius, Amsterdamo vienybiečių Juozo ir Antaninos Sinčių sūnus, laikomas vienu iš rimčiausių vietos akademinio jaunimo atstovų. Gavęs B. S. laipsnį chemijoje Union College ir M. S. laipsnį Canisius College, apdovanojtas National Science Foundation stipendija, Juozas A. Sinčius dabar lektorijuoja Michigano Valstybės Universitete ir kartu ruošiasi doktoratui.

APACIOJE: Peter Hayes (Aiza) Chief Textiles, Inc. prezidentas (antras iš kairės) Amsterdame žinomas ne tik kaip verslininkas, bet ir kaip pramonininkas. Be baro ir restorano, Peter Hayes tuojau po karo įsteigė vaikų apatinių drabužių dirbtuvę, kuri, kaip šioje nuotraukoje matyti, dabar užima didžiulius pastatus ir kurioje dirba kelios dešimtys darbininkų. Siandien Chief Textiles, Inc. gaminiai pristatomi rinkai jau tūkstančiais tuzinų, ir Peter Hayes laikomas vienu iš sėkmingųjų pramoninkų Amsterdame.

AMSTERDAMO LIETUVIAI

Adv. Antanas Stokna, žymus veikėjas, populiarius ne tik lietuvių, bet ir kitataučių tarpe, Elks 101 skyriaus (Amsterdame) pirmininkas, einąs atsakingas pareigas kitose organizacijose bei institucijose, praktikuojąs teises nuo 1932 m. Vėdęs. Žmona Antanina ir dukterys -- Marilyn ir Juanita.

FORBES STREET MARKET
K. J. Miknavitch

PHONE VI 2-9761

100 FORBES STREET AMSTERDAM, N. Y.

VIRŠUJE: Sv. Kazimiero parapijos choras Amsterdame ved. J. Olšausko.

DEŠINĖJE: Irene Rogers-Wood (Radzevičiūtė) ilgamečių Vienybės skaitytojų Adomo ir Onos Radzevičių duktė, žymi pedagogė, Amsterdamo Švietimo Tarybos narė, profesoriaujanti School of Business, Russell Sage College, Troy, N. Y., Gubernatoriaus Harrimano paskirta į Governor's Committee on Employ the Physically Handicapped, buvusi Amsterdam Business and Professional Women's Club pirmininkė, dabartinė Career Advancement Committee of New York State Business and Professional Women's Clubs, Inc. vicepirmininkė aktyvi kitose amerikiečių ir lietuvių organizacijose, kandidatė Ed. D. laipsniui New Yorko Universitete.

APACIOJE: Mykolas Kerbelis, vienas iš trijų Amsterdamo miesto asesorių, praeituose rinkimuose republikonų partijos sąrašu išrinktas toms pareigoms ir gavęs daugiausia balsų, vienas populiariausių vietos veikėjų, realto biznyje nuo 1922 pirmojo pasaulinio karo veteranas, kovojęs Prancūzijos fronte ir buvęs sužeistas. Seimos stovis: žmona Liudvika, buvusi Matulaitytė, du sūnūs, Valentinas ir Mykolas ir duktė Mirga. Duktė ištekėjusi ir augina keturis vaikus. Abu Kerbelių sūnūs praeitame kare irgi tarnavo armijoje -- Valentinas leitenantu, o Mykolas štabo seržantu.

APACIOJE: Amsterdamo Amerikos Lietuvių Karo Veteranų Kuopa, vadovaujama kapt. A. Svegždo.

Dr. Adomas Kinderis, plačiai žinomas chirurgas, populiarus Amsterdame ir kitų miestų lietuvių tarpe.

WILLIAM D. REDDING, Inc.
 Seniausia vaisvandenių dirbtuvė
 124 Forbes Street VI 3-3980
 AMSTERDAM, NEW YORK

Amsterdamo kareivių Motinų d-jos valdyba. Sėdi — V. Ščiukienė, A. Meleskienė. Stovi — J. Nikštienė, K. Karužienė, N. Kazlauskienė.

Amsterdamo lietuviai...

(Atkelta iš 5 psl.)

mi lietuviškai, o salė tapo visuomeniniu ir kultūriniu židiniu. Kun. Zidanavičius aktyviai organizuodavo kultūrinės organizacijos bei būrelius. Čia jauniesiems turėjo progos lavintis visuomeninei veiklai ir vaidybai. Jaunimas buvo skatinamas kurti tik lietuviškas šeimas.

Lietuviai besikuriant, kun. Zidanavičius uoliai ir jautriai dalyvavo lietuvių tautos kultūriname darbe. Būdamas energingu veikėju, dideliu tėvynės mylėtoju, Lietuvos reikalams pats daug aukodavo ir kitus ragino aukoti. Kun. Zidanavičius priklausė prie tų atkakliųjų, kurie buvo pasiryžę ir toliau kurstyti lietuvių sąmonėje ir valioje lietuviškumo urgiją. Tų pasiryžusių tarpe jis buvo vienas svarbiausių sprendėjų. Jo pavyzdžiu pasekė ir kiti lietuviai.

Malonu konstatuoti, kad amsterdami lietuviai greit išgirdo Lietuvos sauklio balsą ir jie po Pirmojo Pasaulinio karo Lietuvos reikalams yra suaukoję apie 60,000 dolerių. Be to, nuolat pirkė Lietuvos laisvės paskolos laktus.

Taigi čionyksčiai lietuviai anksti suprato, kad nesąmoninga tauta negali sudaryti stipraus savo tautinio charakterio. To desnio laikydamiesi, nepasida-

A. J. Lukšis, Vienybės korespondentas Amsterdame nuo 1914 m., aktyvus vietos veikėjas.

vė svetimai įtakai. Svecniausi jiems dalykai buvo gimtoji kalba ir jos kultūra. Kun. Zidanavičius su savo bendraminciais lietuviams skleidė visų tarpe tėvynės meilę ir nuolat kurstė lietuviško susipratimo ugnelę. Jie pirmieji organizavo įvairius tautinio pobūdžio sambūrius, skleidė susipratimą per spaudintą lietuviškąją žody ir t. t.

Kas anksčiau buvo abejingas savos tautos veiksmams, tapo sveltos dvasios lietuviu. Šalia

tautinio darbo, nepamiršo ir visuomeninio kultūrinio. Savo pajėgomis rengė vaidinimus, kurie daug prisidėjo prie lietuviškos sąmonės kėlimo.

Tai tik vienas kitas žvilgsnis į Amsterdamo lietuvių nuveikto darbo barus. Kai pasišneki su anų laikų veikėjais, tai jie ir sako: ką darėm -- darėm nuodėmiai, geriausių norų vedami.

Šiandien ta veikla yra kiek pasikeitusi, ypač lietuviybės išlaikymo pozicijomis. Senųjų veikėjų eilės retėja, o jaunesnioji

karta neseka tėvų pėdomis. Tas ir sudaro liūdną vaizdą. Bet taip neturėtų būti. Svarbu būtų, kad ir šio laikotarpio lietuviškame kultūriname gyvenime dalyvautų visi lietuviai. Vadinasi, organizuota lietuviška

veikla privalėtų rūpėti visiems. Svarbu, kad toje veikloje, ypač Lietuvių Bendruomenėje, dalyvautų visi lietuviai. Vadinasi, organizuota lietuviška veikla privalėtų rūpėti visiems. (Nukelta į 9 psl.)

Jonas S. Urbonas, plačiai Amerikos lietuviams žinomas vokalinis artistas dainininkas, savo laiku gastroliauvęs su Vana-galčio trupe, be to, su amerikiečių trupėmis aplankęs daugelį Jungtinių Valstijų ir Pietų Amerikos miestų, dabar netoli Amsterdamo turi didžiulę vasarvietę, Adirondack Inn, kur tarp kalnų ir kvepiančių pušų kasmet ilsisi tūkstančiai vasarotojų.

IS ATSIMINIMŲ APIE BARANAUSKĄ

Seimininkas Steikūnas ir kiti seniai tam pasipriešino, bet jaunesnieji, Juciaus sukurstyti, buvo jau atsinešę ir botagus. Ir jei ne mano senelio žodis, tai nežinia, kuo tas pokštas būtų pasibaigęs. Bet visgi pokštinninkai asesoriui atsikeršijo: atrišo jo arklį, tyčia nutraukė pavadij ir, pakišę pauodegin ežio odelės gabalą, pabaidė iš paviečio. Arklis kaip padūkęs pasileido per laukus. Sudauzė, sutrupino brikelį ir pats įvirto į griovį. Girtas pristavęs, o su juo kartu ir tie patys šposininkai, apsimetę girtais, pasileido arklį vyti. Vienas šposininkų tyčia nugriuvo tuoj už vartų, kitas — toliau lauke, ir tik pats Steikūnas su keliais seniais ištraukė iš ravo bepasismaugiantį arklį. Apie tą pokštą sužinojo visi Anykščiai, bet išdaviko neatsirado!

Anykščių pristavo visi labai nekętė už tai, kad jis kitąsyk sekmadienį atsistodavo prie šventoriaus vartų ir su policininkais tikrindavo lietuviškas maldaknyges. Kurios maldaknygės buvo atspaudintos Vilniuje „kasztu yr spaustuwi Juozapo Zawadzki“, tas gražindavo, o prūsiškas konfiskuodavo ir dar prisikabindavo. Viena mergaitė, įeidama į šventorių, paslėpė savo maldaknygę už antyje. Pristavas ją apgraibė ir užčiupo maldaknygę, bet mergaitė ta pačia maldaknyge davė jam į snukį ir įsmuko bažnyčion. Policininkai norėjo ją sulaukyti ir įsibrovė bažnyčion, bet berniukai bobinčiuje taip juos apkūlė, kad jie išbėgo, palikę kepures ir konfiskuotas knygas.

Tai tokia buvo pas Šepetiškių Steikūnus kalenda. Ne iš knygų, ne iš rašto aš sužinojau apie Strazdelio, Vaičiaičio, Vienažindžio dainas, o iš kaimo mergaičių lūpų. Vėliau jas taip pamėgau, kad be susijaudinimo negalėjau jomis gėrėtis. O ir šiaudien jos primena man mano jaunystę, primena mūsų šaunų jaunimą, senius gaspadorius, kai jie, ramiai sau pytkiaudami, klausydavos dainų. Ne mažoj buvo kortos, girtuoklystė. Nežinota chuliganizmo.

'ATSIŪSKIT MAN

Rašė Baranauskas

Aš buvau dar visai mažas, kai, atvažiuojęs iš Kauno Anykščių, mano senelis pavyskupis A. Baranauskas pažadėjo mano motinai išmokyti vieną jos sūnų. Kadangi daugiau brolių aš neturėjau, o seseris net penkias, tai motina visą dėmesį atkreipė į mane ir labai anksti pradėjo mokyti. Mokė mane įvairūs daraktoriai, ir visi ruošė į pirmąją gimnazijos klasę, nors patys jie nė vienos klasės nebuvo išėję. Mokė iš karto trijų kalbų: lenkų, lotynų ir rusų. Lietuviškai nemokė nei skaityti, nei rašyti, nes parapijos autoritetai tvirtino: „Kai išmoks lenkiškai, tai mokės ir lietuviškai, be to gi, su lietuviška kalba netoli tenuvažiuosi!“ Ir šiaudien atmenu, kaip kaliau žodžius — „kolubok, kolubok, ty kuda katiš...“, visai nesuprasdamas, ką jie reiškia. O sakinį: „Jamščik sidit na oblučke v tulupe, v krasnom kušake“ — suprasdavau — tau lupė raudonu dirželiu! Lotynišką diktantą, vieną ir tą patį, kolei nepadarysiu nė vienos klaidos, daraktorius diktudavo man kasdieną. Nesupratau, ką reiškia ir lenkiški žodžiai: „Rano wstawszy, dzieci szczęśliwe.“ Trejus metus vaikščiojau į Anykščių valsčiaus mokyklą, kurioje taip pat nieko neišmokau ir gal tik per nesupratimą išlaikiau egzaminus į pirmąją Liepojos gimnazijos klasę. Nuų pirmosios klasės tai ir pradėjo mane vyskupas šelpti, kasmet pasiūsdamas Liepojos klebonui, baronui Roppui, 300 rublių. Pinigus atsiimdavau iš Roppo ne aš, o gimnazijos kapelionas Vizbaras. Jis apmokėdavo už gimnaziją, už butą pagal pristatytas sąskaitas, apmokėdavo ir kitas mano išlaidas.

Mokslas gimnazijoje man sekėsi nekaip. Ypač nesisekė rusų kalba, ir tik su trejukėmis pereinavau iš klasės į klasę. Kiek geriau pradėjo klotis, kai trečioje ir ketvirtoje klasėje be diktantų pradėjome rašyti ir rašinius.

Amsterdamo...

(Atkelta iš 8 psl.)

Svarbu, kad toje veikloje, ypač Lietuvos Bendruomenėje dalyvautų ne tik senieji, bet ir jaunieji. Sviesesnieji, kurie supranta organizuoto gyvenimo svarbą, o tokių čia yra, privilegiję ir patys aktyviai dalyvauti ir kitus raginti dalyvauti.

Patyrimas ir akylus stebėjimas rodo, kad kiekvienas šio krašto lietuvis, kad ir gimęs Amerikoje, tinka bet kokiam visuomeniniam lietuviškam darbui, jei tik to darbo imasi kilnių norų, pasišventimo ir lietuviškų jausmų vedamas.

Planingumas, vienybė, susitarimas ir visų pajėgų sutelki-

mas turėtų žymėti naująjį lietuviškos veiklos laikotarpį tiek Amsterdame, tiek kitose kolonijose. Reikia tik gerų norų ir pasiryžimo.

Jonas Miškinis

Klubas...

(Atkelta iš 3 psl.)

patalpas. Bet tik 1923 m. rugsėjo 17 d., suradus didesnę salą įvyko pirmasis susirinkimas. Tai įvyko jau naujai pirktuose namuose (17 Liberty St.) kurie ir dabar tebetarnauja.

Klubo narių skaičius per tą laiką deimteriojai padidėjo ir dabar narių skaičius siekia net

400 vyrų. Be to, prisiglaudusius prie klubo mes rasime dar apie 100 asmenų: Klubo Moterų Kuopą, Karo Veteranų Kuopą, vyresniųjų skautų grupę ir zavautojų grupę. Per eilę metų klubo sportininkai (kurių, deja, paskutiniaisiais metais jau nebėra) yra laimėję daug įvairių varžybų ir jų pasekmes mes matome puikiose taurėse bei kitokiose dovanose, sudėtos klubo spintoje.

Tik klubui įsikūrus, jo patalpose buvo įrengta vakarinė mokykla, kuri daugeliui labai padėjo. Vėliau chorai ir vaidintojų grupės sutraukdavo visus apylinkės lietuvis į vieną didelę ir vieningą šeimą.

Toje pat vieningumo dvasioje Amsterdame lietuvių klubai veikia ir toliau.

Radijo...

(Atkelta iš 5 psl.)

Nuo širdžiausia padėka tenka programos steigėjui adv. A. Stoknai, buvusiems ir esantiems vedėjams -- M. Kerbellui, B. Stankevičiui, J. Olsauskiui ir L. Hartvičiui, kurių nenuilstamu užsiėmimu ši programa buvo ir tebėra mielai klausoma. Amsterdame lietuvių džiaugiasi galėdami girdėti pilną valandą savo mėgstamų dainų bei muzikos lietuvių kalboje kiekvieną sekmadienį 7 val. vak. Tenka pripažinti, kad Amsterdame lietuvių kolonija, nors ir negausi tačiau neužginčijamai darbi.

VATIKANAS IŠBRAUKĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

mo. Se tau, boba, ir pyragai, o mūsų karėtieji katalikai ligi šiandien neriasi iš marškinių, kad parklupdytų lietuvių tautą besąlyginiam paklusnumui prieš Vatikaną.

Garbė p. Matulioniui, jo atvirumui ir teisingumui, neslepiant patriotinės lietuvių pareigos, tebūnie tai pavyzdys ir visai "gerųjų katalikų" daugumai, kuri užsimerkia į savo pareigas tėvynei, tartum nieko nenorėdama daugiau matyti, išskyrus tai, kad Vatikanas, neva, yra vienintelis ir geriausias Lietuvos užtarėjas bei gelbėtojas iš vargo. Juk ir mes visi nuoširdžiai norėtume, kad taip būtų, bet, deja, to nėra ir nesimato. Dėlto, mes juk negalime būti akli, nes iš to išeitų tik meškos patarnavimas Lietuvai ir norime už tai pritarti p. Matulioniui, kuris juk yra ne vien geras lietuvis, bet ir geras katalikas.

Paklausite, kaip reagavo mūsų karšti katalikai? Gi sekė tylą, po kurios Almus Tėv. Zib. parašė jo "išradimą", kad, girdi, didysis kaltininkas tebevaikšto po laisvę, tai -- Lietuvos pasiuntinys prie Vatikano (p. Girdvainis). Šis tuoj atsiliepė atviru pranešimu spaudai, kad jis dar gerokai prieš Briuselio parodą pasiteiravęs raštu Vatikane dėl reikalo, bet jam buvę arogantiškai duota suprasti, kad Sv. Sostas turįs nuo seno

pakankamai kompetentiškų (išmaningų) specialistų savo savo reikalams tvarkyti... Bet pasirodo, kad p. Matulionio laiškas bus audrą sukėlęs ir dabar Vatikano didikai, girdi, nors prieš parodos uždarymą, dar spėsią "įstatyti" Lietuvą į katalikišką pasaulį, kai tuo skriaudą vos iš dalies bepataisytų, bet nors tiek, kad tai patarnautų kaip jų prisipažinimas kaltais. Ką gi, klysti kiek vienas gali, nors tokią stambią klaidą tik retas padarytų. Bet tarp mūsų, žodžiu ir spaudoje pasipylė tvirtinimai, kad, girdi, visvien tik p. Girdvainis čia kaltas.

Mūsų manymu, bešališkai žiūrint, kad pataisius skaudžią istorinę klaidą, iš kurios sau gerą pamoką lietuvių tauta gautų ir ateičiai, ponas Girdvainis, kaip Lietuvos atstovas prie Vatikano teparašo plačiau, ką jis begalėjo padaryti, kai į jo pasiteiravimą buvo atsiliepta mandagiai, kad Vatikanas, girdi, turįs pakankamai kompetentiškų specų savo reikalams tvarkyti, (nors ir nepasakė "nekišk savo nosies, kvaily"). Skaitytojui dar gali pasisidūlyti išvada, kad Vatikanas galbūt nelabai mėgsta mūsų atstovo asmeniškai. Bet, visvien gi, juk nieku nepateisinama logika, net ir tuo atveju, už vieną asmenį -- mesti akmeniu į visą tautą. Deja, faktai patys kalba už save, ir, "istorija yra geriausia gyvenimo mokytoja" (pav. prisimenant mūsų bylą dėl Vilniaus, kur, deja, popiežius niekada nebuvo mūsų pusėje. E. Zulutis

EAGLE
STREET
GARAGE

25 EAGLE STREET

AMSTERDAM, N. Y.

PHONE VI 2-3841

STANLEY RIMKUNAS, Prop.

24 HOUR TOWING SERVICE

Body & Fender Work - Front End Aligning & Balance

Complete Auto Repairs - Ignition Service

ŠITĄ BALVONĄ"

Vienuolio tėvams

Kai aš ketvirtoje klasėje pasilikau antriems metams, tėvai pranešė apie tai į Seinus vyskupui. Vyskupas atrašė: „Atsiųskite man šitą balvoną pasižiūrėti, juk aš jo dar nesu matęs.“

Ilgai mane tėvai ruošė tokion nepapraston kelionėn: pasiūvo naujus rūbus, išmokė, kaip su vyskupu pasisveikinti, kaip elgtis, apie ką kalbėti. Ko patys nežinojo, to atsiklausė Anykščių klebonijoje ir „buvaučių“ žmonių. Pagaliau, įdėję savaitei valgio ir prikrovę pilną lagaminą vyskupo liokajui atsiėmė juozapui Rukšiai drobinių skalbinių, išleido tolimon kelionėn. Tais laikais kelionė iš Anykščių į Seinus buvo ne lengvesnė kaip dabar į Romą: iki Ukmergės, 35 varstus, reikėjo važiuoti savais arkliais, iš Ukmergės į Kauną -- diližanu, iš Kauno į Gardiną -- traukiniu, iš Gardino per Augustavą į Suvalkus vėl traukiniu, o iš Suvalkų vėl arkliais -- diližanu į pačius Seinus. Be to, buvo daug persėdimų, visur reikėjo ilgai laukti traukinių, diližanų, o Kaune ir Suvalkuose net nakvoti teko.

Tėvas atvežė mane Ukmergėn, įsodino į diližaną ir palaiminęs sugrįžo namo. Aš pirmą kartą savo gyvenime važiuoju diližanu, šita moderniausia tu laikų susisiekimo priemone, ir gerėjaus visais jo patogumais. Keleivių tarpe buvo įvairaus plauko žmonių, -- ir prastų, ir poniškų, -- bet visi kalbėjo tik poniškai -- lenkiškai. Net ir abu žydai, diližano konduktorius ir vežėjas, taip pat su visais kalbėjo tik lenkiškai. Ir mane vadino „panicz“, nors konduktorius, priėmęs iš mano tėvo lagaminą, atsiskaitė su juo lietuviškai. Kartu važiuoju į Kauną ir du klierikai. Ir juos atvežė į Ukmergę, vieną -- tėvas, kitą -- brolis, labai gerais arkliais ir gražiais pakinktais, kalbėjos lietuviškai, bet diližane klierikai pusbalsiai kuždėjos jau lenkiškai.

A. VIENUOLIS

Nors, tiesą pasakius, jie daugiau meldėsi iš savo lotyniškų brevijorių. Jei Ukmergėje bent rinkoje vyravo lietuvių kalba, tai jau Jonavoje ir prasti, ir poniški, ir basi, ir vyžoti, visi ir visur kalbėjo poniškai -- lenkiškai. Aš jau buvau tiek pakąstas Biliūno litvomanijos šalpos, kad išdrįsau ir Jonavos bufete lietuviškai paprašyti arbatos; žydė mane sugėdino, kad aš toks „zacny panicz i gadasz po prostemu“. Tai išgirde, klierikai pirmieji prakalbino mane lietuviškai, paklausę, bene į seminariją aš važiuoju. Kai aš pasakiau, kur važiuoju ir paką, tuojau pamačiau, kaip jų akyse pakilo mano autoritetas, ir mes visi trys ir diližane jau nebesivaržydami kalbėjome lietuviškai, o tai ypač stebino ir pykino vieną seną ponį, keliavusią į Kauną su dviem dukterim ir pagyvenusiu sūnumi, rusų valdininku. Tas jos sūnus žiūrėjo į mus kaip į pavojingus litvomanus, neištikimus nei rusams, nei lenkams, ir tylėdamas tik kramtė savo ūsų galus. Ponia prakalbino klierikus lenkiškai, pavadinusi juos kunigais, ir paklausė, ar tai jie žemaitiškai kalbą. Kliertkai labai mandagiai atsakė jai lenkiškai ir paaiškino, kad lietuvių kalba esanti tik viena, o tarmių -- bent kelios. Tačiau į ilgesnę kalbą su ja neįsileido. Ir nuostabu, kai tik mes prabilome tarp savęs lietuviškai, visiems tarytum pagadinome nuotaiką. Susimarkatnijo ir abi iki tol buvusios linksmos panelės, o jų motutė taip nusiminė, tarytum į diližaną būtų įsibrovę nepadorių žmonių.

Klierikai vėl meldėsi ir skaitė iš savo brevijorių, o aš tylėjau ir stebėjau keleivius.

Pirmutinis smūgis ištiko mane Kaune: mat, tėvai įsakė apsistoti pas anykštėną prelatą Pavilionį ir jo adresą įdėjo. Iš diližanų stoties vežėjas, paskaitęs adresą, po ilgų derybų apsiėmė mane nuvežti pas prelatą už 75 kapeikas. Bet kaipgi aš nušėbau, kai jis, apvažiavęs apie Rotušę gatvelėmis, vėl sustojo toje pačioje aikštėje, tik kitoje pusėje.

TRUMPAI

* Prezidentas Eisenhoweris norėdamas sumažinti federalinės valdžios išlaidas, įsakė panaikinti 47,000 valdines tarnybas. Civilinėje federalinės valdžios tarnyboje praeitą liepos mėnesį buvo 2,361,432 apmokami asmenys. Iš šio skaičiaus bus atleista du nuošimčiai.

* Maine gubernatoriui E. Muskie, demokratui, laimėjus rinkimus į Senatą, republikonų vadai ragina prezidentą Eisenhowerį atleisti iš patarėjo pareigų Sherman Adams. Bet prezidentas sako, kad jis tai paliekąs pačiam Adams apsispręsti.

* Manoma, kad Amerikos ir komunistinės Kinijos atstovų derybos Varšuvoje gali baigtis amerikiečių pasiūlymu Formozos nacionalistams išsižadėti Quemoy ir Matsu salų.

* Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Hammarskjöldo misija, ryšium su reikalavimu skubiai atšaukti Amerikos kariuomenę iš Libano, laikoma nepavykusia.

VIENYBĖ
geriausia dovana
draugui

Lietuvos konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis sveikina pabaltiečių futbolo pirmenybių dalyvius Chicagos Rockne stadione.
E. Sulaičio nuotrauka

Pabaltiečių futbolo pirmenybės

Darbo dienos savaitgalyje Chicagoje buvo prarastos pirmosios Šiaurės Amerikos pabaltiečių futbolo žaidynės, kuriomis užbaigti šių metų pabaltiečių sportiniai susitikimai. Po trijų dienų rungtynių, dalyvaujant lietuvių, latvių ir estų rinktinėms, ši kartą nugalėtojas liko neišaiškintas, nes visos trys komandos patyrė po vieną pralaimėjimą ir surinko vienodą įvarčių santykį: latviai nugalėjo lietuvius 2:1, estai latvius 2:1 ir lietuviai estus 1:0.

Pirmose rungtynėse lietuviai susitiko su latviais ir čia turėjo gerą progą pelnyti pergalę, tačiau stoka laimės ir neapgalvotas komandos sustatymas mūšikiams atnesė pralaimėjimą. Pirmąjį įvartį pelnė mūšikiai, kurį pasiekė chicagietis A. Stulga I-jo kelinio dvidešimtojo minutėje. Tačiau po pertraukos latviai gana netikėtu praėjimu išlygino ir netrukus persvėrė pasekmę savo naudai. Didesniąją žaidimo dalį kova vyko latvių aikštės pusėje, tačiau lietuvių rinktinės puolikai užmiršo saudyti į vartus, o jeigu kuris ir bandė, tai tie smūgiai nepasiekė tikslo.

Kitoks vaizdas buvo rungtynėse prieš estus, kurie buvo stipresni varžovai negu latviai. Estus atstovavusi Toronto "Estonianos" vienuolikė pasirodė kaip brandus vienetas, tačiau šiek tiek pertvarkyta lietuvių rinktinė jau prieš juos parodė visai kitokį ir žymiai gražesnę žaidi-

mą, negu pirmąją dieną.

Jau pirmame kelinyje lietuviai turėjo 4 gražias progas įvartius pelnyti, tačiau, galia, jis baigėsi be įvarčių. Po pertraukos mūšikiai kels kartus taip pat pagrasino estų vartininkui, tačiau irgi be pasekmių. Esant penkiomis minutėmis prieš rungtynių galą, visai iš arti tas pats A. Stulga idūrė vieną gabalą, kas lietuvius apvainikavo pelnytais susitikimo laimėtojais.

Šiose rungtynėse lietuvių rinktinę atstovavo: J. Perkūnas, A. Malinauskas, A. Martinkus, A. Damušis, H. Jenigas, A. Stulga, R. Gavenia (visi iš Chicago), V. Baziliauskas (Detroitas), H. Rozaitis, R. Vely-

vis, J. Velyvis, K. Simkus (visi iš Toronto).

Latvių ir estų susitikimas baigėsi 2:1 paskutiniųjų pergale, nors estai galėjo laimėti gerokai didesne pasekme. Latviai įvartį pasiekė iš 11 m. baudinio. Tokiu būdu LB Kultūros Fondo pasiskirta graži dovana Nemet liko ir teks palaukti iki sekančių metų varžybų.

EDV. SULAITIS

VALLY'S Restaurant

Savininkai:
JUOZAS VALKAUSKAS
ir

JONAS SRUGIS
Vieta, kurią lanko visi -
senieji, čia gimusieji ir
naujieji lietuviai.
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. Plaza 3-9838

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

JOHN BALTADUONIS

Frankford Avenue
CAFÉ
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja dau-
giau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (INCOME TAX) užpildyti, pirkiniai piniginių perlaidų (MONEY ORDERS).

kreiptis

HAVEN REALTY

Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
TEL. VI 7-4477

Kasdien - 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sėkmadieniai - 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Ar Jūs Nepermokate

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras,

Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui,

geresnei savo apsaugai ir

greitesniam patarnavimui,

reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS:

106-55 95th Street, Ozone Park 17, N.

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street
Brooklyn 1, N. Y.
MAIN 4-6400

700 Caroline Ave.
N. Valley Stream, N. Y.
VALLEY Stream 5-0783

LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS

Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų, Jums geromis sąlygomis padarys

VYTAUTAS MAZELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Tel. HY 7-4677

SALE 50% OFF SALE

ANNUAL FLOOR SAMPLE AND GENERAL WAREHOUSE CLEARANCE

Modern Bedroom Suites	\$90.00
Modern 3-pc. Living Room	129.00
Convertible Studio Couches	49.00
Hollywood Beds - Ensemble	39.00
Hiriser Folding Cots	19.00
Cotton Mattresses - all sizes	9.95
Famous Make Hotel Type Innerspring Mattress	14.95
Orthopedic Hair Innerspring Mattress and matching box spring	
2 piece set	49.00
Steel Bed Frame Casters	6.95
Dinettes	39.00

CONVENIENT TIME PAYMENTS
FOR REAL SERVICE
AND SATISFACTION
See Us First

CYPRESS BEDDING AND MATTRESS CO.

3 Floors of Fine Bedding and Furniture
3427 Fulton Street Brooklyn, N. Y.
(near Lincoln Avenue)

APplegate 7-8802

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVERgreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
SALĖS IR RESTORANO
SAVININKAS

Salė vestuvėms ir kitoms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinomis kainomis.

Lietuviai Advokatai

ST. BREDIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Al'plegate 7-7083

CLEMENT A. VCKET
(Vokietaitis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
Newton 9-6620

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

BANGA TELEVISION

V. ZELENIŠ, Sav.

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
(Prie Crescent St.) Tel. AP 7-0349

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:
Televizija, radijas, III-FI fonografai (tape recorders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai, dulkių siurbliai ir t. t.

TAISOMA: televizija, radijas, III-FI.

Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

PARK FLORIST

MATHEW MAŽEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VIRginia 9-3112

A. ANDRIUSKEVIČIUS

Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIŲ
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-2318

BILL'S BAR

(Buv. Atletų Klubo name)
W. OSIPAIŠKAS
Savininkas
Geri gėrimai, geras maistas,
draugiška nuotaika

168 MARCY AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.
EV 4-9709

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-2089

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRginia 3-3544

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI**JUOZAS GARŠVA**

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vėdejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. VIRginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVERgreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
(vairiems reikalingam).

DĖMESIO!**DĖMESIO!****Lietuviška duona****Lietuviškas sūris****Lietuviškos dešros****ir skilandžiai**

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAIŠKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Inslee Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų,

kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą

PETRĄ LISAIŠKĄ

64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

VIENYBĖ

K. Zalkauskienė iš Washingtono, Trečiokų ir Vincės Jonuškaitės lydim, viešėjo Vienybės namuose. Viešnia savo atostogas praleido New Jersey ir New Yorke.

J. Purvėnas, mūsų skaitytojas, iki šiol gyvenęs Brooklyne, šiomis dienomis išsikraustė į W. Westbury, L. I., kur jis su žmona nusipirko namus.

B. Spūdienė praneša, kad spalio 19 d. 3 v. p. p. Lituanicos aikštėje Brooklyne įvyks iškilmingas Dariaus ir Girėno paminklo atidarymas. Vakare, 6 val., Piliėvių Klubo salėje bus vakarienė.

Vytautas Valiukas, dramos aktorius, atvyko iš Chicagos aplankyti draugų bei pažįstamų New Yorke.

M. Kižytė, Informacijų Centro direktorė, praneša, kad rugsėjo 20 d. 3 v. p. p. prie Jungtinių Tautų įvyks demonstracijos prieš Sovietų agresiją pavergtuose kraštuose.

A. Matulis, Maspetho Liet. Pil. Klubo pirmininkas, kartu su direktoriaus, intensyviai ruošiasi klubo salės atidarymo iškilmėms, kurios įvyks rugsėjo 28 d. 3 v. p. p.

A. Višniauskas, siuvėjų kontraktorius, ilgesnį laiką gyvenęs savo ūkyje, Kingston, N. Y. vėl rengiasi sugrįžti į Brooklyną.

A. Kašiubienė, mūsų skaitytoja Reading, Pa., praneša, kad jos šeimoje lankėsi A. Senikas su žmona Danute, taip pat jos brolis Viktoras Liaušis su šeima iš Hartford, Conn.

Dr. N. Brazėnaitė ir **M. Kižytė** išvyko į Charles ir Edith Kerstenų dukters Marijos vestuves, kurios įvyksta rugsėjo 13 d. Milwaukee, Wis.

M. Lisauskienė, žinomo biznierių P. Lisausko žmona, po atostogų pas tėvus W. Virginia valstybėje, grįžo su dukrele į Maspethą.

Juozas Maurukas praneša, kad Korp! Neo-Lithuania metinė šventė šiais metais įvyks lapkričio 15 d. naujoje Maspetho lietuvių salėje Grand Avenue, Maspeth, New York. Programoje bus iškilmingas posėdis, juniorų kėlimas į seniorus, vaišės ir šokiai. Šokiams gros R. Butrimo orkestras.

RUOŠIA IŠVYKĄ

LTA Sambūris ruošia tradicinį metinį išvažiavimą rugsėjo 14 d. (sekmadienį) į Max Restaurant sodą ir sales. Pradžią 12 val., gi 2 val. bendri pietūs ir šokiai. Vėlia pasiekiamą važiuojant Rockaway Blvd. link Far Rockaway ir, vos pravažiavus International aerodromo ribas, sukti į dešinę.

MASPEITHO LIETUVIAI RUOŠIASI BANKETUI

Maspetho Lietuvių Piliėvių Klubas ruošiasi dideliame banketui. Mat, to klubo pastogėje baigiama įrengti graži salė, kuri iškilmingai bus atidaryta rugsėjo 28 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Salės rengimu jau nuo pavasario rūpinasi Jonas Klasčius. Darbas baigiamas, ir salė bus tikrai moderniai įrengta. Tai bus, kaip klubo pirmininkas A. Matulis sako, ne tik Maspetho, bet ir Brooklyno lietuvių pasididžiavimas. Iškilningame salės atidaryme yra pakviesti kalbėti prelatas J. Balkūnas, redaktorius J. Tysliava ir pora kitataučių, Sokiams, kurie prasidės 8 v. v. gros Bojelio orkestras. Bilietas į vakarienę asmeniui 5 dol.

Knyga, kurios visi laukė, bėt labiausiai tai Valparaiso universiteto ir kitų universitetų bei kolegijų buvusieji lietuvių studentai. Ji yra pirmoji knyga, kurioje plačiai aprašomos aukštosios mokyklos, lankytos senosios Amerikos lietuvių inteligentijos; aprašomi ir veikusieji tose mokyklose lietuvių kalbos kursai; aprašoma ir pati inteligentija. Be to, daug pasakyta apie tuometinės lietuvių spaudos kalbą, apie privatinės ir parapiškos mokyklas, kuriose buvo dėstoma lietuvių kalba. Antroje knygos dalyje eina Angliškųjų skolinii žodynas, kuriame daug duodama gyvosios kalbos pavyzdžių, labai aiškiai atskleidžiančių šnekamąją Amerikos lietuvių kalbą. Knyga didelio formato, 366 psl., kietais viršeliais, gerame popieriuje, kaina tik \$5. Rašykite:

Dr. Alg. Margeris
3325 South Halsted Street
Chicago 8, Illinois

VIRŠUJE: Lietuvių Rašytojų Draugijos naujai išrinktoji valdyba savo pirmajame posėdyje, įvykusiame rugsėjo 6 d. Vienybės patalpose, pasiskirstė pareigomis. Iš kairės į dešinę: Paulius Jurkus, sekretorius, Algirdas Landsbergis, vicepirmininkas, Juozas Tysliava, pirmininkas, Pranas Naujokaitis, vicepirmininkas, Štepas Zobarskas, išdininkas. Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavimas įvyks spalio 25 d. Liet. Pil. Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Po suvažiavimo, toje pačioje salėje, bus literatūros vakaras.

v. Gedgaudo nuotrauka

EIK Į LIETUVIŠKĄ PILIEČIŲ KLUBĄ – TEN PIETUSTAU GAMINTI SKUBA!

Liet. Pil. Klubas, 280 Union Ave., Brooklyne, ne tik pagirdo žmogų, bet ir pavalgyti tenai labai patogus. Nori alaus – tai gerk iš krano, o jei pavalgyti – neieškok jokio kito restorano. Lietuvių Pil. Klubas neseniai atidarė puikų restoraną. Aš ten buvau ir valgių ragavau. Patiko man lietuviški blynai, koldūnai ir kitokie skanūnai. Kostas Vaitaitis, klubo reikalų vedėjas, turbūt daug darbo čia bus įdėjęs. Čia galima, kaip anksčiau buvo rašyta, tikrai lietuviškai, sočiai ir nebrangiai pavalgyti. Restoraną lanko visi, net ir kitataučiai. Sk.

VIRŠUJE: Elona Marijošūtė, kuri andai su tėvais lankėsi Vienybės namuose, netrukus išvyksta į Paryžių studijoms Sorbonos universitete. Elona yra žymaus dirigento Vytauto ir Kotrynos Marijošių duktė iš New Britain, Conn.

Reikalingas bartenderis Lietuvių Piliėvių Klubui. Geras atlyginimas, patogios darbo sąlygos. Kreiptis: K. Vaitaitis, 280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 4-9672.

Inž. Kazys Pusnikas su žmona Adele, atvykęs iš Hastings, Mich., aplankyti savo artimųjų Brooklyne, buvo užėjęs pažiūrėti ir Vienybės rezidencijos.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Baras ir Restoranas

Lietuviškos gamybos
pietūs, vakarienės ir užkandžiai

GERIAUSI GĖRIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
SPAUDOS KIOSKAS

Salės šokiams vestuvėms ir kitokioms pramogoms prieinamomis kainomis. Lietuviškų organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikalais kreipianasi klubo reikalų vedėją K. Vaitaitį.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672